

Література

1. Меморандум про економічну та фінансову політику / Електронний ресурс. — Режим доступу: http://www.bank.gov.ua/Publication/others/Memorandum_23072009_ukr.pdf
2. Про результати аудиту використання державних коштів на реконструкцію автомобільної дороги Київ—Одеса / Електронний ресурс. Режим доступу: http://www.ac-ada.gov.ua/control/main/uk/publish/printable_article/443548
3. Введення в проектні фінанси / Електронний ресурс. — Режим доступу: www.ipfa.org/d/3/about_project_finance.html

УДК 336.33:649

В. В. Лаврук, канд. екон. наук, докторант
кафедри державного управління
та місцевого самоврядування,
Подільський державний
аграрно-технічний університет

ІННОВАЦІЙНІ ТА ІНВЕСТИЦІЙНІ СТРАТЕГІЇ ЯК ІНСТРУМЕНТИ ПІДВИЩЕННЯ АГРОПРОМИСЛОВИХ КЛАСТЕРІВ

В Україні інвестиційний клімат є диференційованим за регіонами. Для іноземних інвесторів позитивними є великі масштаби ринку, його слабе освоєння, значні сировинні можливості країни, здатність одержати велику норму прибутку. Однак соціально-політична нестабільність, слабкий ступінь страхування інвестицій, корумпованість управління, нерозвиненість інфраструктури знижують привабливість регіонів для інвестицій.

Оскільки конкурентоздатність продовольчого комплексу регіону вимагає підвищення, доцільно залучати до організації цього процесу не тільки засоби обласного бюджету, але й стимулювати активну участь приватного капіталу в інвестиційних процесах продовольчого комплексу області.

Розвиток конкурентоздатності продовольчого комплексу регіону залежить від складної системи взаємозалежних факторів, серед яких територіальне розташування і висококваліфікований персонал грають важливу, але не виняткову роль. Новим інструмен-

том підвищення динамічного розвитку продовольчого комплексу регіону є формування продовольчих або агропромислових кластерів — комплексів підприємств (продовольчих та сільськогосподарських компаній, дослідницьких центрів, наукових установ), органів регіонального управління, профспілок організацій на базі територіальної концентрації мереж спеціалізованих постачальників, основних виробників, переробників сільськогосподарської продукції і споживачів, пов'язаних технологічним ланцюжком. Ці комплекси виступають альтернативою секторальному (галузевому) підходу [1, с. 102].

Високу конкурентоздатність і стабільне економічне зростання насамперед визначають фактори, що стимулюють поширення нових технологій, визначають характер і структуру взаємодії науки, освіти, фінансування, державної політики і промисловості. Найбільш життєздатні кластери інноваційної активності формуються на основі диверсифікованості міжсекторальних (міжгалузевих) зв'язків. Значна кількість різних джерел технологічних знань і зв'язків полегшує комбінацію факторів виробництва і стає передумовою будь-якої інновації.

Аналіз інноваційних і інвестиційних стратегій підприємств продовольчого комплексу свідчить про наявність небезпечних тенденцій. Більшість українських менеджерів (у тому числі працюючих у регіональних органах влади) починають реагувати і діяти тільки в тому випадку, коли проблеми, які потрібно вирішувати, вже виникли. Якщо менеджери намагаються тільки реагувати на що відбулося, то постійно відстають і регіональний продовольчий комплекс втрачає конкурентоздатність. Якщо вони починають діяти заздалегідь, тобто відповідно до науково обґрунтованих прогнозних сценаріїв, тоді регіон випереджає конкуруючі регіони.

Будь-яка стратегія розвитку регіону розробляється в часі. У результаті узагальнення даних про інноваційні й інвестиційні процеси в продовольчому комплексі регіону нами виділені стратегії інноваційного регіонального маркетингу (ІРМ).

Стратегія зростання передбачає, що у продовольчому комплексі регіону відбувається поліпшення роботи відразу по кількох напрямках. Усі зусилля спрямовані на поліпшення виконання операцій, на пошук нових способів. Виявляються недоліки функціонування окремих компонентів регіону або суб'єктів і зусилля направляються на їх усунення. У результаті регіон починає функціонувати більш ефективно. На жаль, часто рішення приймаються постфактум, коли події уже відбулися.

Використовуючи цю стратегію, менеджери прагнуть удосконалювати те, що погано працює. Удосконалюються одні операції, але при цьому менше уваги звертається на інші. Розшиваються тільки вузькі місця. У результаті цих дій ті операції, що ігноруються, починають гальмувати процес розвитку комплексу в цілому [2, с. 54].

Основний компроміс у цій стратегії — як поєднати інтереси різних суб'єктів регіонального продовольчого комплексу в рамках одного компонента. Наприклад, для ефективного розвитку комплексу важливі розвиток і товарних і інфраструктурних галузей. У рамках першої стратегії компроміс знайти практично неможливо. Стратегії охоплюють усі компоненти регіону

Від деяких недоліків цієї стратегії дозволяє позбутися стратегія орієнтації на результат (COP), що припускає розбивку серйозної проблеми на окремі частини, мінімізацію й аналіз елементів. Використовуючи цю стратегію, ми можемо одержати тільки незначні результати. Спроби швидкого виправлення ситуації приводять до невдачі. Одна з причин, що це зумовлює, — пріоритетність особистих цілей у порівнянні з цілями комплексу або його суб'єкта. Недолік стратегії — незв'язаність між собою окремих результатів.

Основний компроміс, якого потрібно досягти, — визначення пріоритетності компонентів і функцій регіонального продовольчого комплексу. Виникає питання щодо ранжування важливості того або іншого компонента в комплексі. Колишній компроміс між суб'єктами компонента комплексу вирішується легше, оскільки акцент переноситься на пріоритетність самих його компонентів.

Стратегії мають певні переваги і недоліки, проте дозволяють з достатнім ступенем точності передбачити процеси, що відбуватимуться в продовольчому комплексі та наростити його конкурентоздатність.

Література

1. Саблук П. Т., Малік М. Й., Валентинов В. Л. Формування міжгалузевих відносин: проблеми теорії та методології. / П. Т. Саблук, М. Й. Малік, В. Л. Валентинов. — К.: ІАЕ, 2002. — 294 с.
2. Школьний О. До проблеми формування Україною конкурентної стратегії експортоорієнтованих галузей АПК / О. Школьний // Економіка України. — 2006. — № 5. — С. 54.